

ת"פ 9867/04/20 - מדינת ישראל נגד עלי חמזה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 9867-04-20 מדינת ישראל נ' חמזה (עצור/אסיר
בפיקוח)

בפני	כבוד השופט רונית בש	
בעניין:	מדינת ישראל	המאשימה
	נגד	
	עלי חמזה	הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת של הסדר טיעון, בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 2332(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה, עבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום)

2. ביום 21/3/20 הותקנו במדינת ישראל תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש- הגבלת פעילות), תש"פ-2020 ולפיהן, בין היתר, הוגבלה תנועת תושבי המדינה ליציאה ממקום מגוריהם באופן שפורט בתקנות (להלן: התקנות).

ביום 30/3/20 בשעות הצהריים יצא הנאשם ממקום מגוריו בעיר עכו, כשהוא נוהג ברכב סקודה אוקטביה (להלן: הרכב), וזאת בניגוד לתקנות הקורונה. בסביבות השעה 14:45 חלף הנאשם במחלף אליקים שבכביש 6 לכיוון מערב. השוטר סמ"ר כעביה, אשר ישב אותה עת בניידת משטרתית בשולי הכביש סמוך למחלף אליקים, הבחין ברכב וסימן לנאשם לעצור באמצעות אורות הניידת ומערכת הכריזה, אך הנאשם לא שעה לדרישתו והמשיך בנסיעה במהירות מופרזת בכביש 6, ובהמשך בכביש 67 לכיוון מערב. בשלב מסוים הצליח השוטר כעביה להתקרב עם הניידת לרכב וסימן לנאשם לעצור באמצעות קריאה במערכת הכריזה של הניידת והבהוב אורות הניידת. הנאשם אשר הבחין בשוטר כעביה, המשיך בנסיעתו המהירה. על כביש 67, באזור הירידה ממחלף בת שלמה לכיוון מערב, שהו אותה עת השוטר סמ"ר אזערי, אשר הפעיל ממל"ז מתוך הניידת המשטרתית, והשוטר רס"ר טישצקה, בסמוך, בניידת משטרתית נוספת.

הנאשם הגיע בנסיעה מהירה למחלף בת שלמה וחלף את המחלף לכיוון מערב במהירות של 166 קמ"ש. בהבחינו בכך סימן השוטר אזערי, באמצעות ידיו, לנאשם לעצור. הנאשם שהבחין בשוטר אזערי לא שעה לדרישתו לעצור והמשיך בנסיעה מהירה, ובתגובה לכך החלו השוטרים בנסיעה אחריו בניידות המשטרה, כאשר השוטר כעביה

נוסע בניידת משטרה אחריהם. השוטרים אזערי וטישצקה סימנו לנאשם לעצור, באמצעות הבהוב אורות וסירנה, אך הנאשם לא שעה לדרישתם, תוך שהוא ממשיך בנסיעה בדרך שיש בה לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב התחבורה או כלי התחבורה ובבטיחותם של נוסעים ולסכנם, וזאת כפי שיפורט להלן.

הנאשם המשיך בנסיעתו ברכב בכביש 67 לכיוון מערב כשהשוטרים דולקים אחריו. בהגיעו לצומת שפיה חצה הנאשם את הצומת כאשר הרמזור אדום בכיוון נסיעתו. באותה עת החלה לחצות את הצומת משאית, אשר נהגה נאלץ לבלום בלימת חרום על מנת למנוע התנגשות הרכב במשאית. הנאשם המשיך בנסיעתו ברכב במהירות מופרזת מערבה לכיוון צומת פורידיס. בשלב מסוים ביצע הנאשם עקיפה של רכבים שנסעו בשני צדדיו כאשר הוא נוסע בין שני נתיבי תחבורה וגורם לרכב בנתיב הימני לסטות לשול הימני ולרכב בנתיב השמאלי להיצמד לגדר ההפרדה השמאלי בשול הכביש.

בהגיעו לצומת פורידיס, עבר הנאשם במהירות מהנתיב השמאלי ביותר בכביש לנתיב הימני, ופנה בחדות ימינה אל כביש 4 לצפון. במרחק מה מהצומת, ביצע הנאשם פניית פרסה, לכביש 4 לדרום, כשהוא חוצה קו הפרדה רצוף. במהלך האמור התנגש הנאשם ברכב מזדה, אשר נסע אותה עת בכביש 4 לדרום ובו נהג גיא מנטין ונסעה נוסעת נוספת. הנאשם פגע ברכב המזדה בחלק הסמוך למושב הנהג, וכתוצאה מעצמת המכה התנפחו כריות האוויר של המזדה. כתוצאה מהפגיעה נגרמו לנהג ולנוסעת כאבים בראש ובצלעות וסחרחורת, והרכב הושבת. למרות שהיה מעורב בתאונה שבה נפגע אדם, עזב הנאשם את המקום בנסיעה דרומה, מבלי לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה.

בהגיעו חזרה לצומת פורידיס, פנה הנאשם ימינה ונסע מערבה על כביש 67, תוך שהוא נוהג במהירות מופרזת של כ- 170-180 קמ"ש העולה על המותר, כשהוא עובר בין הנתיבים ועוקף כלי רכב, באופן המסכן את כלי הרכב הנוסעים בכביש וגורם להם לסטות מנתיב נסיעתם ותוך הפרעה לשוטרים אשר המשיכו בנסיעתם אחריו.

בהגיעו למחלף זיכרון יעקב, פנה הנאשם ימינה, והמשיך בנסיעה על כביש 2 לצפון לכיוון חיפה. הנאשם המשיך כל אותה עת לנסוע במהירות מופרזת העולה על המותר, כאשר מהירות נסיעתו נעה בין 200 ל- 219 קמ"ש. כל אותה עת דלקו אחר הנאשם השוטרים כשהם מסמנים לו לעצור באמצעות כריזה ואורות הניידות. הנאשם המשיך בנסיעתו, תוך שהוא עובר בין נתיבים ונצמד לרכבים שנסעו אותה עת בכביש.

בכניסה לחיפה השתלב הנאשם שמאלה לכביש 4. בסמוך לצומת כפר סמיר, עלה הנאשם על נתיב התחבורה הציבורית, תוך שהוא עוקף רכבים משמאל בכניסתו לנתיב. הנאשם חצה את צומת כפר סמיר ובהמשך נסע במהירות לנתיב השמאלי בכביש כאשר הוא עוקף רכבים. סמוך לשעה 15:05 נעצר הנאשם בצומת מקסים בעקבות חסימה משטרתית שהוצבה במקום.

תסקירי שירות המבחן

3. מתסקירו הראשון של שירות המבחן שהוגש על אודות הנאשם עולה כי מדובר בצעיר כבן 24. טרם מעצרו

התגורר הנאשם בבית אמו בעכו. לאורך השנים עבד הנאשם, באופן מזדמן, במלצרות. עוד עולה כי לנאשם תעודת בגרות ותעודה טכנולוגית. עברו הפלילי של הנאשם נקי.

4. בהתייחס לביצוע העבירות, הודה הנאשם בביצוע וקיבל אחריות מלאה על מעשיו. לדבריו, ביצע את העבירות על רקע חשש להיתפס בעודו נוהג תוך כדי עישון קנאביס. הנאשם הביע חרטה וצער על מעשיו תוך שהבין את הסכנה הגלומה בהם ואף ביטא רצון לפצות את הנפגעים בגין הנזק שנגרם להם וכן הביע רצון להתנצל בפניהם.

5. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להסביר בפניו את הנסיבות שהובילו למצבו הרגשי המורכב ולפיתוח דפוס השימוש בקנאביס. שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל באופן אימפולסיבי ומתוך הפעלת שיקול דעת לקוי. עם זאת, העריך שירות המבחן כי הנאשם אינו מחזיק בדפוסי חשיבה אנטי-סוציאליים, כי הוא בעל כישורים אישיים טובים וכי משפחתו מהווה עבורו גורם תמיכה משמעותי. עוד התרשם שירות המבחן מכך שהנאשם מגלה נכונות לשמור על ניקיון מסמים. בשקלול גורמי הסיכון אל מול גורמי הסיכוי, לא עלה בידי שירות המבחן לשלול בתסקירו הראשון סיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד.

6. בבואו לגבש המלצה, ציין שירות המבחן בתסקיר הנ"ל כי הנאשם אמנם הביע נכונות מילולית לקחת חלק בהליך טיפולי, אך בבדיקה שנערכה עמו התקשה להתחבר לנזקקות טיפולית אמיתית, וכן שלל נזקקות טיפולית בתחום ההתמכרויות, אך הביע נכונות לשתף פעולה במידה ויופנה לאבחון. לפיכך, ביקש שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם לתקופה של 3 חודשים על מנת להפנותו לאבחון במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות.

7. מהתסקיר המשלים שהוגש ביום 30/6/21 עולה כי במהלך תקופת הדחייה פעל שירות המבחן לשלב את הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות. עם זאת, הפגישות שנקבעו עבורו לא התקיימו זאת על רקע קושי בפתיחת חלונות באיזוק האלקטרוני לצורך הגעה ליחידה. שירות המבחן ציין כי במהלך תקופת הדחייה דאגו הנאשם ואחותו לשמור על קשר עם שירות המבחן ועדכנו אותו בדבר הקשיים בתיאום הפגישה ביחידה. נוכח הקושי המתואר, בחן שירות המבחן את האפשרות להמליץ על שינוי בתנאי מעצר הבית של הנאשם לטובת שילובו בטיפול. לאור העובדה שלא נרשמה לחובת הנאשם הפרת תנאים ולא נפתחו נגדו תיקים חדשים, ונוכח הנכונות שלו להשתלב בטיפול, העריך שירות המבחן כי פחת הסיכון להתנהגות פורצת גבולות מצדו.

8. הדיון בעניינו של הנאשם נדחה שוב לצורך בחינת השתלבותו במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות ליום 31/10/21 אז הוגש תסקיר עדכני בעניינו של הנאשם. צוין בתסקיר כי בתחילת חודש יולי שולב הנאשם בתוכנית טיפולית. נמסר כי הנאשם משתף פעולה עם הצוות ומוסר בדיקות שתן נקיות משרידי סם. עוד נמסר כי במהלך חודש ספטמבר שולב הנאשם גם בטיפול פרטני. צוין כי הנאשם משתף פעולה ומבצע התבוננות פנימית וחקירה של דפוסי התנהגותו תחת השפעת הסם. שירות המבחן התרשם, כי כיום הנאשם מודע יותר לדפוסי התנהגותו המכשילים וכי עבר כברת דרך בטיפול, לרבות הכרתו בחומרת מעשיו. עוד צוין כי הנאשם מוכן לשאת במחירים על התנהלותו ולפצות את נפגעי העבירות.

9. נוכח האמור לעיל, מבלי להפחית מחומרת העבירות, ובהינתן התרשמות שירות המבחן ממחויבותו של הנאשם לטיפול ולעריכת שינוי מהותי באורחות חייו, ממליץ התסקיר העדכני לבכר את הפן השיקומי בעניינו של הנאשם ולהטיל עליו צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, זאת לצד ענישה מרתיעה בדמות של מאסר שירוצה בעבודת שירות, מאסר על תנאי משמעותי ופיצוי לנפגעים.

הראיות לעונש וטיעוני הצדדים לעונש

10. במסגרת ראיות ההגנה לעונש, העידה בהתרגשות רבה אחותו של הנאשם, עלא פארס. בעדותה סיפרה אחותו של הנאשם על הקונסטלציה המשפחתית בה צמח הנאשם, ללא דמות של אב מגיל שנתיים. כמו כן, סיפרה האחות על משפחתם הנורמטיבית וביקשה מבית המשפט להתחשב בנאשם.

11. ב"כ המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב (ט/1), וכן הוסיפה וטענה בעל-פה בדיון לפניי. לאחר שציננה את עובדות כתב האישום המתוקן כדי ללמד על חומרת מעשיו של הנאשם, טענה המאשימה כי הערכים החברתיים שנפגעו הם ערך קדושת חיי אדם וסיכון חייהם, שלומם ורכושם של המשתמשים בדרך וכן ערך שמירת שלטון החוק והדאגה לזולת. נטען כי לא בכדי קבע המחוקק לצד עבירת סיכון חיי אדם, עונש מרבי של 20 שנות מאסר, זאת כדי ליתן ביטוי לחומרה ולדאגה לזולת.

12. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ציינה ב"כ המאשימה את חלקו הבלעדי של הנאשם בביצוען ואחריותו המלאה; הנזק שהיה צפוי להיגרם והנזק שאף נגרם בפועל. בנקודה זו צוין, כי בנהיגתו הפרועה גרם הנאשם נזק לרכב אחר וכן לנהג ולנוסעת שישבו בו, ואף במזל מעשיו לא הסתיימו באופן חמור יותר. עוד הודגש, לחומרה, כי אף לאחר הפגיעה ברכב, הנאשם לא עמד על תוצאות התאונה והמשיך בהימלטות מהמשטרה ובנהיגה בצורה שסיכנה את חייהם של נהגים אחרים בכביש. עוד צוין כי הנאשם שהיה כבן 23 בעת ביצוע העבירות, יצא מבית הוריו בעכו בניגוד לתקנות שעת חירום בשל נגיף הקורונה, ונעצר בעיר חיפה, לאחר מרדף משטרתי שנוהל אחריו מאזור מחלף אליקים דרך פוריידיס ועד למעצרו. בהינתן הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, נסיבות ביצוע העבירות, ולאחר שהגישה פסיקה להמחשת עמדתה לעונש (ט/2), טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין 4.5 עד 7 שנות מאסר בפועל, וכן עונש של פסילת רישיון נהיגה בין 7 עד 12 שנות פסילה בפועל.

13. לעניין גזירת עונשו של הנאשם במסגרת מתחם העונש ההולם, סבורה המאשימה כי יש לגזור את עונשו של זה בתחתית המתחם לו היא עותרת, אולם ללא חריגה לקולה ממנו. בנקודה זו הפנתה ב"כ המאשימה לאמור בתסקיר שירות המבחן העדכני שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 31/10/21 וממנו עולה, כי הנאשם מצוי אך בתחילת דרכו השיקומית וטרם גובשה בעבורו תוכנית טיפול פרטנית ארוכת טווח. עוד ציינה המאשימה כי לשיטתה רק עונש משמעותי יכול להרתיע את הנאשם, אשר לא נרתע בזמן ביצוע העבירות מגורמי אכיפת החוק.

14. בסיכומי של דבר מבקשת המאשימה לחלט את רכבו של הנאשם הנזכר בכתב האישום, נוכח מהותה ועוצמתה של הזיקה בין העבירות שנעברו לבין מכוניתו של הנאשם, וכן לגזור על הנאשם עונש של מאסר בפועל בחלקו התחתון

של המתחם המוצע, מאסר מותנה משמעותי, קנס כספי, פסילת רישיון נהיגה במסגרת המתחם לו עותרת המאשימה, פסילה מותנית ופיצויים לנהג והנוסעת הנזכרים בכתב האישום המתוקן.

15. בפתח טיעוני לעונש ציין הסנגור, כי מבלי להפחית מחומרת העבירות, יש לתת את הדעת לכך שהענישה במשפט הפלילי היא לעולם אינדיבידואלית ותלויה בנסיבותיו של העושה ובנסיבות המעשה.

16. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ביקש הסנגור לראות בכל העבירות כאירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. נטען כי הנאשם ביצע את העבירות מתוך שיקול דעת רגעי מוטעה ומתוך נאיביות. בנקודה זו הפנה הסנגור לדבריו של הנאשם בפני שירות המבחן בתסקירו הראשון מיום 24/3/21 ולפיהם הוא מתקשה לזכור ולתאר את האירועים במלואם, לרבות ביחס לאי הגשת סיוע לנפגעי העבירה. נטען כי הנאשם שייך זאת להשפעת הסמים ולמצבו הרגשי בזמן ביצוע העבירות. עוד טען הסנגור כי הנאשם לא עיין סמים במקביל לנהיגתו ברכב, כי אם יום קודם לכן, וכן נטען כי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים הינה נמוכה, ככל שהיא נוגעת לשמירה על חיי אדם, שכן נוסעי הרכב לא נזקקו לטיפול רפואי. לענין עבירת ההפקרה, נטען כי מדובר ברף אמצעי מבחינת חומרת העבירה.

17. בגדר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הדגיש הסנגור, כי הן עברו הפלילי והן עברו התעבורתי של הנאשם, נקיים ללא רבב. נטען כי תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, מעידים על כבדת הדרך השיקומית שעבר מאז ביצוע העבירות ועד כה. בנקודה זו צוין, כי הנאשם שולב בכמה קבוצות טיפוליות, משתף פעולה ומגיע לכל המפגשים, וכן מוסר בדיקות שתן המעידות על ניקיונו מסמים. עוד נטען, כי הנאשם שהיה עצור מאחורי סורג וברח מיום 30/3/20 עד ליום 27/4/20 חווה בכך מעצר לראשונה בחייו, וזאת כאירוע מטלטל שהביא להפגמת המסר.

18. הסנגור הפנה לפסיקה התומכת בעמדתו לעונש ולדו"ח ועדת דורנר ותוך כך טען, כי משקלם המצטבר של השיקולים לקולה בעניינו של הנאשם מצדיק את העדפת הפן השיקומי על פני הפן ההרתעתי, ואת אימוץ המלצות שירות המבחן כלשונם. לדידו, האינטרס הציבורי לא יצא נשכר משליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג וברח ואף עלול, חלילה, לקטוע את כבדת הדרך השיקומית שעבר הנאשם. עוד נטען, כי הקונסטלציה המשפחתית בה צמח הנאשם ללא דמות אב, הביאה אותו להתחברות עם חברה שולית, אך כיום ניתק הנאשם את כל קשריו המזיקים ואף המשפחה העתיקה את מקום מגוריה לעיר אחרת. עוד צוין כי ממקרא התסקיר עולה, כי הנאשם מגלה אמפטיה כלפי נפגעי העבירה, חש בכאב האחר ומביע חרטה כנה ואמתית. הסנגור הפנה להמלצתו הסופית של שירות המבחן וטען כי אימוצה יביא לכך שהנאשם יהא נתון תקופה ארוכה תחת עינו הפקוחה של שירות המבחן. עוד ביקש הסנגור לשקול, לקולה, את התקופה הממושכת בה היה נתון הנאשם בתנאי מעצר בית מבלי שהפר אותם.

19. בסיכומו של דבר, ולאחר שהפנה לפסיקה להמחשת עמדת ההגנה לעונש (נ/1), ולאור עברו הנקי ללא רבב של הנאשם, ביקש הסנגור, כאמור, לבכר בתיק זה את הפן השיקומי ולאמץ את המלצות שירות המבחן, כלשונן.

20. להלן דברי הנאשם בדיון לפניי, כלשונם: "אני מצטער על כל מה שקרה. אני לא עברייני או משהו וגם לא עברייני תנועה, אין לי דו"ח תנועה בחיים שלי, אני מודה בכל הדברים שאמרתי. גם בחקירה הראשונה אמרתי שאני הייתי מעשן

סמים אבל לא ממש בתוך תהליך הנהיגה. אני למדתי בבית ספר עד י"ב יש לי תעודת טכנאי אני צריך להמשיך, אבל לא היה כסף כמו שצריך. אני רוצה להמשיך בלימודים. אני מתבייש בכל הדברים שעשיתי, מאנשים שפגעתי בהם וגם מהמשפחה שלי. למדתי מכל דבר שקרה איתי ואני מצטער מאוד וב"ה שאמשיך בטוב בטיפול, התחלתי בצעדים שאני לומד כל יום משהו חדש, להתמודד עם החיים ולהתחדש. אני מודה על כל הטוב שלקחתי מהמשפחה שלי".

דין והכרעה

21. אין חולק כי העבירות שבפנינו מהוות אירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, ואכן מדובר בעבירות המהוות מסכת עבריינית אחת. הנאשם במעשיו המתוארים בכתב האישום המתוקן פגע בערכים חברתיים רמי מעלה-בביטחונם ושלומם הגופני של כלל המשתמשים בדרך, בתחושת הביטחון שלהם, ברכושם וכן בשלטון החוק.

22. המחוקק קבע בגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה עונש מרבי של 20 שנות מאסר, וזאת לא בכדי. עסקינן בעבירה המגלמת בחובה סיכון לחיי המשתמשים בדרך ומשכך בית המשפט העליון שב וקבע בשורה של פסקי דין כי הענישה המחויבת בגין עבירה זו הינה ענישה משמעותית ומרתיעה (ראו, למשל: ע"פ 8754/13 סעדה נ' מדינת ישראל (15/1/15)).

23. בע"פ 4626/20 יצחק גולדשטיין נ' מדינת ישראל (04/04/2021) שב בית המשפט העליון על דברים שנאמרו זה מכבר בע"פ 4538/08 מדינת ישראל נ' פלוני (13/8/2008), דברים שכוחם יפה גם בתיק זה: "בית משפט זה קבע רמת ענישה גבוהה במיוחד לעבירות הכרוכות בנהיגה פרועה בכביש תוך סיכון מידי של חיי אדם בנתיב תחבורה ואגב התעלמות מכללי התנועה ומהוראות שוטרים לעצור. חומרת הענישה נובעת הן מהחומרה המופלגת העולה מהתנהגות זו, ומהסיכונים שהיא טומנת בחובה, והן מהתפשטותה של התופעה המסוכנת הזו בכבישי הארץ, באזורים שונים בערים ומחוצה להן".

24. ומהתם להכא: במקרה דנן נהג הנאשם באופן פראי ביותר במשך פרק זמן לא מבוטל של כ-20 דקות, אשר במהלכן לא שעה לדרישת השוטרים לעצור את הרכב והמשיך בנהיגה במהירות מופרזת עד כדי יותר מ-200 קמ"ש בחלק האחרון של המרדף, ותוך כך סיכן את ביטחון המשתמשים בדרך באופן ממשי. נזקי הגוף שנגרמו לנהג ולנוסעת ברכב המזדה ונזקי הרכוש לרכב הנ"ל, אומנם, אינם נזקים חמורים, כפי שטען הסנגור ובצדק. ברם, התנהלות הנאשם יכולה הייתה לגרום לנזקים כבדים יותר ואך בדרך של מזל, כפי שטענה באת כוח המאשימה, לא הסתיים האירוע בדרך חמורה יותר, בדרך של פגיעה בגוף וחלילה קיפוד חיי אדם. להמחשת חומרת המעשים, אציין כי מעבר לנהיגה במהירות המופלגת, חצה הנאשם צומת ברמזור אדום ואילץ נהג משאית לבלום בלימת חירום, וכן ביצע עקיפה מסוכנת של רכבים וגרם להם לסטות ממסלולם לבל תיגרם תאונה. הנאשם אף התנגש, כאמור, ברכב המזדה, ולמרבה המזל, לא נגרמו לנהג ולנוסעת נזקי גוף חמורים.

25. בנוסף לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ביצע הנאשם עבירה חמורה נוספת של הפקרה לאחר פגיעה שלצידה עונש מרבי של 7 שנות מאסר. כאן יודגש כי הנאשם המשיך בנהיגתו חסרת הרסן אף לאחר שגרם

לתאונת הדרכים. הנאשם לא חס על נוסעי הרכב, לא התעניין בתוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה ובמעשיו אלו יש כדי להוסיף נופך משמעותי של חומרה להתנהלותו באירוע. עוד אוסיף ואציין, לחובת הנאשם, כי הנאשם בנהיגתו המסוכנת חלף על פני כבישים סואנים, זלזל שוב ושוב בהוראות השוטרים שדרשו ממנו לעצור את הרכב, ובסופו של דבר עצר את הרכב אך בשל חסימה משטרתית שהוצבה במקום. המניע למעשיו של הנאשם נעוץ לדבריו, הן בפני שירות המבחן והן בדיון לפני, בחששו מפני השוטרים, וזאת על רקע העובדה שנהג לאחר שימוש בסמים. עובדה זו מעצימה את חומרת הנסיבות שבפנינו ומלמדת ביתר שאת על הסיכון לביטחון המשתמשים בדרכן שהיה גלום בנהיגתו של הנאשם.

26. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה שבוצעה על רקע של מרדף משטרי, תובא הפסיקה הבאה:

· ע"פ 6757/11 עלי סעדין נ' מדינת ישראל (16/10/12) - המערער נהג ברכבו של אחר, בעת שהיה נתון במעצר בית, ללא רישיון נהיגה. המערער חצה קו הפרדה רצוף תוך סיכון משתמשי הדרך, בעת שדלקה אחריו ניידת משטרה, ועצר רק כאשר זיהה מחסום משטרי על הכביש. בית המשפט העליון אישר את גזר דינו של בית המשפט המחוזי- 4 שנות מאסר בפועל.

· ע"פ 2789/13 מדינת ישראל נ' זין חמדי (4/8/13) - המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והסעת שוהים שלא כדין. המשיב, בחור צעיר כבן 21, הסיע 25 שוהים שלא כדין לתוך שטח ישראל, וכשהתבקש על ידי שוטר לעצור את הרכב, התעלם והמשיך בנהיגה במהירות גבוהה מהמותר, עבר בין נתיבי נסיעה ונסע על קו הפרדה לבן. בנוסף, ירד לשול וניסה לפגוע פעמיים ברכב המשטרה. המשיב נעצר לאחר נסיעה של כחצי ק"מ בלבד, לאחר שהבחין בכך שהשוטר שלף אקדח. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, החמיר את מתחם הענישה ההולם בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב התחבורה בנסיבותיו של אותו תיק, ל-15 עד 30 חודשי מאסר בפועל, והשית על המשיב 20 חודשי מאסר בפועל חרף גילו הצעיר, עברו הנקי והתסקירים החיוביים בעניינו.

· ע"פ 1108/13 דניאל גביזון נ' מדינת ישראל (12/6/13) - המערער היה בחור צעיר כבן 20, ללא עבר פלילי, אשר בעניינו חלו טעמים לשיקום. אותו מערער נהג ללא רישיון נהיגה, ולאחר שסימן לו שוטר לעצור, חמק ממקום האירוע ואז החל מרדף משטרי במהלכו חצה המערער צמתים באור אדום, עלה על אי תנועה ונסע בכיוון הנגדי לתנועה. המערער חדל מנסיעתו בעת ששוטר שלף כלפיו נשק, אך לאחר מכן החל שוב בנסיעה וגרר את השוטר כחצי מטר קדימה, מבלי שנגרם לו נזק גופני כלשהו. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער, ואישר עונש של מאסר בפועל בן 15 חודשי מאסר בפועל.

· בע"פ 5626/14 מרק לנקין נ' מדינת ישראל (02/08/15) נדון מערער אשר נהג ללא רישיון נהיגה תקף, וכשנקרא על ידי המשטרה לעצור התפתח אחריו מרדף מתמשך בטבורה של עיר, במהלכו עקף המערער כלי רכב בצורה מסוכנת, נכנס לצומת מבלי לתת זכות קדימה, חצה חמישה צמתים באור אדום, נסע על שטחי הפרדה ועל מדרכות בניגוד לכיוון התנועה ולבסוף התנגש בניידת משטרה ונתפס לאחר מרדף רגלי. נקבע בבית המשפט המחוזי מתחם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל, והושת עונש של 50 חודשי מאסר בפועל שנותר על כנו בערעור.

ע"פ 1925/14 סמ"ח עלוש נ' מדינת ישראל (8/2/15) - שם דובר במערער אשר נהג ברכב כשהוא בפסילה והסיע שב"ח. משהגיע למחסום משטרה נסע לאחור ונמלט במהירות. המערער נהג בפראות לאורך כ-50 ק"מ כשניידת דולקת אחרי, ביצע עבירות תנועה רבות אשר סיכנו את משתמשי הדרך, ועצר רק אחרי שגלגלי רכבו נוקבו במחסום דוקרנים משטרה. בית המשפט העליון קבע כי מתחם הענישה ההולם שנקבע, בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, הוא ראוי והולם, והותיר עונש של 5 שנות מאסר לריצוי בפועל- על כנו.

ע"פ 4277/14 פרחאן אלזבידי נ' מדינת ישראל (28/5/15) - המערער נהג בפראות ללא רישיון נהיגה במשך למעלה מ-10 דקות, במטרה להימלט משוטרים. לצד העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הורשע המערער בעבירות שעניינן ניסיונותיו לגרום חבלות בכוונה מחמירה והפרעה לשוטרים במילוי תפקידם. המערער נעצר רק כאשר מכוניתו נתקעה, ונתפס לאחר מרדף רגלי. בית המשפט העליון אישר את המתחם-2.5 עד 5 שנות מאסר בפועל, ואת העונש-42 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 6059/15 זוהיר סלאמה נ' מדינת ישראל (10/8/16) - שם דובר במערער אשר נסע בפראות במשך זמן לא מבוטל, ללא רישיון נהיגה, תוך סיכון משתמשי הדרך, כשהמשטרה דולקת אחרי. נהיגתו כללה בין היתר חציית ארבעה צמתים ברמזור אדום, נסיעה בנתיב הנגדי, והתנגשות ברכב משטרה. המרדף נפסק לאחר שהמערער התנגש במעקה בטיחות ונעצר לאחר ניסיון בריחה רגלית. בית המשפט העליון אישר את גזר הדין של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נקבע מתחם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, והושת עונש של 5 שנות מאסר בפועל (סה"כ 74 חודשי מאסר בפועל, לאחר הפעלת מאסרים מותנים).

ע"פ 1520/16 אלוראסנה נ' מדינת ישראל (24/11/16) -דובר במערער, שוהה בישראל שלא כדין, אשר נהג ברכבו בפראות ביישוב מאוכלס בצפיפות, ללא רישיון נהיגה ופוליסת ביטוח, במטרה להימלט מאנשי המשטרה אשר דלקו אחרי, כאשר ילדים מצויים בכביש ובקרבתו, תוך סיכון ניכר למשתמשי הדרך. המרדף נפסק לאחר שהמערער התנגש בעץ ונעצר לאחר שניסה להימלט רגלית. ביהמ"ש המחוזי קבע מתחם הנע בין 3 ל-5 שנות מאסר והשית עליו עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער תוך שציין כי המגמה המרכזית בעבירות מסוג זה היא השתת עונשים קשים ומרתיעים.

ע"פ 8963/17 כפיר ששון נ' מדינת ישראל (7/3/18) -מערער אשר נהג בעת שרישיונו אינו בתוקף, וכאשר כרזה לו ניידת, פתח בנהיגה פרועה, אשר כללה חציית צומת ברמזור אדום ועקיפת מחסומים משטריים, בעודו נמלט מניידות המשטרה. אחד השוטרים אף נחבל בברכיו לאחר שנדרש לזנק ממקומו מחשש לפגיעה. המערער נעצר רק בעקבות ירי השוטרים לעבר רכבו. בית המשפט העליון אישר את גזר הדין, אשר במסגרתו נקבע מתחם הנע בין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל, ומאסר בפועל למשך 44 חודשים.

27. לאחר ששקלתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, את נסיבות ביצוען ואת מדיניות הענישה הנהוגה, לרבות הפסיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 24 חודשי מאסר בפועל לבין עונש 48 חודשי מאסר בפועל.

28. בית המשפט רשאי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם (סעיף 40ד(א) לחוק העונשין). עם זאת, חשוב להזכיר כי עיקרון השיקום, חרף חשיבותו, אינו בא להחליף את

עקרון ההלימה ואת יתר שיקולי הענישה והינו רק חלק ממארג שלם של שיקולי ענישה (רע"פ 9269/17 אבו עישא נ' מדינת ישראל; (15.1.18) ע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל (3.4.2014)).

29. במקרה דנן עולה מהתסקיר העדכני כי הנאשם משתף פעולה בתהליך הטיפול שיעקרו טיפול בהתמכרות לסמים. בדיקות שתן של הנאשם נמצאו נקיות מסמים והנאשם השתתף באופן פעיל במפגשים הקבוצתיים. עם זאת, ראוי לציין כי הנאשם מצוי כאמור בתסקיר, בתחילת ההליך הטיפולי וטרם גובשה עבורו תוכנית טיפול פרטנית ארוכת טווח. עוד אציין, לטובת הנאשם, כי הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו וכי הביע חרטה כנה ואמתית הן בפני שירות המבחן והן בדבריו בדיון בבית המשפט.

30. לכל אלו אוסיף ואזקוף לטובת הנאשם בן ה- 24 את נסיבותיו האישיות, לרבות התייתמותו מאב בגיל שנתיים, את עברו הפלילי הנקי, העדר הרשעות תעבורה קודמות וכן הודאה בעובדות כתב האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה, אשר חסכה הן מזמנו היקר של בית המשפט והן את העדת העדים בתיק זה. בנקודה זו אציין לקולה גם כי הנאשם היה נתון כחודש ימים במעצר מאחורי סורג ובריה ולאחר מכן נעצר למשך כשנה ורבע באיזוק אלקטרוני, דבר שהיווה עבור הנאשם גורם של הרתעה.

31. בכל הטעמים הנ"ל יש אומנם כדי ללמד כי קיים בעניינו סיכוי ממשי שהנאשם ישתקם. אולם, אין להתעלם מכך שמעשיו של הנאשם שסיכן חיי אדם בנתיב תחבורה ואף הפקיר לאחר פגיעה נהג ונוסעת ברכב, הינם מעשים חמורים, המצדיקים את שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה על מנת להוקיע מעשים אלו מכל וכל ולהרתיע גם אחרים, למען יראו וייראו. ובמילים אחרות, לדידי, מן הראוי, אמנם, בנסיבות שבפנינו, לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם, אולם זאת לא בדרך של הימנעות כלל משליחת הנאשם למאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, כי אם בדרך של הטלת מאסר בפועל על הנאשם מתחת לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.

32. בסיכומי של דבר, אני חורגת כאמור לקולה ממתחם העונש ההולם, ודנה את הנאשם לעונשים הבאים:

א. למאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים בניכוי ימי מעצרו (מיום 30/3/2020 ועד 27/4/2020).

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירה בה הורשע.

ג. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה.

ד. אני מורה לנאשם לפצות את הנהג ברכב המזדה, גיא מנטין וכן את הנוסעת ברכב הנ"ל, הלית שילה, פיצוי בסכום של ₪ 5,000 לכל אחד מהם. סכומי הפיצוי עבור השניים הנ"ל יופקדו ע"י הנאשם בקופת בית המשפט לא יאוחר מיום 15/3/22.

ה. אני מורה על פסילת הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ו. בד בבד, לבקשת המאשימה ומשלא הובעה התנגדות לכך ע"י ההגנה, אני מורה על חילוט לטובת המדינה של הרכב בו בוצעו העבירות (רכב סקודה אוקטביה מ.ר. 6261173).

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

המאשימה תמציא תוך 7 ימים בכתב במזכירות בית המשפט את פרטי הנהג והנוסעת הנ"ל ברכב המזדה לצורך העברת סכומי הפיצוי לידם.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו טבת תשפ"ב, 19 דצמבר 2021, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד מיכאל יפרח, ב"כ הנאשם, עו"ד שאדי דבאח והנאשם בעצמו.